

Pressemelding 24. november 2008

Barents Spektakel / Barentsdagene 2009
Kirkenes/Norge: 24. jan, 28. januar–1. februar 2009
Nikel/Russland: 23 - 24. januar 2009

KUNSTEN Å KRY SSE GRENSEN
Norges mest grenseoverskridende festival

For mer informasjon og/eller intervjuer med festivalens gjester og arrangører:

Barents Spektakel:

Luba Kuzovnikova, kunstnerisk leder, Pikene på Broen, luba@pikene.no, tlf.: 91 68 17 41

Barentsdagene:

Marit H. Haugseth, kommunal sjef, Sør-Varanger Kommune, mha@svk.no, tlf. 78 97 74 00

Web-sites: www.barentsspektakel.no / www.barentsdays.no (åpnes 1. desember)

Borders – Controll or Rock-n-roll? er slogan for Barents Spektakel / Barentsdagene 2009

I 2008 har vi sett tydelige endringer i grenseforholdene mellom Russland og Norge. Utenriksministrene, Jonas Gahr Støre og Sergey Lavrov, hadde et møte i Kirkenes og begge var fornøyd med resultatene. Samarbeidet om Shtokman-feltet er kontraktert. De strenge grensereglene som ble satt i verk i grensesonen på russisk side, skal oppheves igjen. Nikel og andre grensenære byer blir dermed snart tilgjengelig for reisende. Det har blitt etablert et såkalt "Pomorvisum" for innbyggere i de grensenære fylkene, men det tar tid å få reglene til å fungere. Det er et sterkere fokus på kultur i UD's nordområdesatsing. Og under festivalen i Kirkenes møtes kulturministrene, Trond Giske og Alexander Avdeev, for å signere en norsk-russisk kulturavtale!

På grunn av Schengen avtalen, som også Norge er en del av, er store deler av Europa nå samarbeidsland. Mens andre land er utenfor det noen vil kalle "Festung Europa". Vi er innenfor, vårt naboland Finland er innenfor, mens vår nabo Russland er utenfor. Grenser brytes ned, grenser endres, nye grenser oppstår. Grenselandet Sør-Varanger er fortsatt det vi kaller "et laboratorium for ei ny tid". Her er det et skrikende behov for arbeidskraft til alle jobbene som forventes som følge av olja i Barentshavet, ny gruvedrift, økt turisme og kreative arbeidsplasser innenfor ulike sektorer. Mange av de nye arbeidsplassene betinger godt samarbeide over grensene i regionen. Samarbeidet betinger gode løsninger for grensekryssing. Selv om grensepasseringen er bedre i dag enn rundt 90-tallet, så er det kommet nye regler og mer kontroll for ferdsel i grensesonen. Vi trenger fremdeles øvelser i grensekryssing, og kunst og kultur skaper arenaer for det. Kunst og kultur viser at rock-n-roll kan fungere like effektivt som kontroll.

Barents Spektakel 2009 arrangeres for sjette gang. UD's Barentsdagene legges parallelt med Barents Spektakel for andre gang! Festivalen inviterer en rekke internasjonale kunstnere fra Barentsregionen og andre deler av verden til å bidra med performance, samtidskunst, teater, film og konserter. Den anerkjente franske teatertruppen **La Compagnie Malabar** åpner festivalen med et show Helios – med et 24 m langt dinosaur, folk på stykker og mange kilogram pyroteknikk under åpen stjernehimmel. Senere på kvelden spiller en av verdens fremste slagverksensembler **Kroumata** fra Stockholm sammen med et russisk og et norsk militær orkester: ny musikk produksjon på tvers av grenser, med grenseløs vri, produsert av Pikene på Broen og Festspillene i Nord-Norge (venter på bekreftelse). Festivalens åpningsdag avsluttes med SKA-party med band fra Murmansk, The Jahngle i svømmebassenget! Under festivalen inviterer **Samovarteateret** til en ny forestilling "Klassisk KulturSpa" – en nytelse for kropp og sjel utført av kulturspaere fra inn- og utland.

Sound Around the Watch-Towers

Under Barents Spektakel 2008 fikk Kirkenes sitt Times Square. I 2009 skal Torget forvandles til skøytebane, bevoktet av grensetårn, stilisert etter grensetårnene fra Russland og flere andre land. Grensetårnene huser lydverk laget av kunstnerne fra Barents og utenfra, og belyser spennende aspekter ved det å bo i grenseområdet. Utstillingen heter "Sound Around the Watch-Towers" og gir

assosiasjoner til en kjent låt av Bob Dylan: "All Along the Watchtower". "Grensen går i elva" – kan man lese på postene ved riksgrensen langs Pasvik elva og Grense Jakobselv. Grenselinjen ved Storskog grensestasjonen går gjennom Pikevannet. "Ubåtkaptein" Harald Heide Steen Jr var kjent for følgende strofe med sterk russisk accent: "Man kan ikke se den grense under vann, vet du".

- Derfor lager vi nå en skøytebane på Torget i Kirkenes og plasserer grensetårnene rundt den, og så oppløser vi alle grenselinjene. Vi inviterer folk til å skøyte,- eller gå, mellom grensetårnene og oppleve forskjellige tematiske soundscapes laget av Amund S. Sveen fra Oslo, Espen Sommer Eide fra Bergen, Serge Bakarev fra Murmansk, Ross Adams fra London, og andre – lydkunstnerne som lenge har jobbet med Barents-lyder i sine verk, - sier Luba Kuzovnikova, kunstnerisk leder i Pikene på Broen.

Control or Rock-n-Roll på Torget

Grensetårnene vokter skøytebanen som lørdag 31. Januar omgjøres til scene for en grensesprengende performance. Tenk deg et soundscape basert på kjente rock-n-roll samples, laget og spilt av den russiske rocke-musiker og komponist Evgeny Fedorov fra St Petersburg. Kimmo Pohjonen fra Helsinki spiller sine vanvittige akkordion-improvisasjoner live. Evgeny Fedorov og en samisk sangerinne (bekreftes snart) kommuniserer med hverandre i vokal duet på tvers av skøytebanen. Tenk deg is-dansere som opptrer til rock-n-roll soundscapet! Tenk deg soundscape, lys- og iskulisser og sneskulpturer i 20 minusgrader!

- Rock-n-roll i sin natur er en miks av populære musikkgenrer, en sammensmelting av forskjellige nasjonale musikktradisjoner. Med denne performancen "Borders – Control or Rock-n-Roll?" vil vi manifestere kulturpolitikk på tvers av og uten grenser, sier Pikene på Broen.

Transborder Café

Ett av festivalens viktigste varemerker er Transborder Café. Et konsept med åpne diskusjoner om den aktuelle politiske og kulturelle agenda med bidrag fra kunstnere, musikere, forfattere, politikere og forskere – fra Norge, fra Barentsregionen og fra hele verden. Unike møter som bare skjer én gang i livet, ett sted i verden, 29., 30. og 31. jan i Kirkenes. Blant gjestene er forfatterne Kjartan Fløgstad fra Oslo og Viktor Erofeev fra Moskva, kunstner Dmitry Novitsky fra Kirovsk og andre. En Transborder Café, som Pikene arrangerer i samarbeid med Barentssekretariatet, skal ta opp temaet "Sikkerhet i grenselandet" - en rundebordsdebatt med eksperter fra Norge, Russland og USA.

Seminarer

Festivalen inviterer til å delta på **Kirkeneskonferansen 2009** med hovedtemaer: grense-overskridende arbeidskraft; logistikk i Barentsregionen; petroleumsutvikling. Kirkeneskonferansen skjer 28-29. januar og rettes mot næringslivet, forskningsmiljøer, politikere og offentlige myndigheter. **Det rullende seminaret** den 30. januar vil fokusere på forholdene mellom vennsbyene Kirkenes og Nikel, og skal foregå på buss mellom de to byene!

Musikk Spektakel

Musikk-program med dobbeltkonserter presenterer en uimotståelig mix av ulike musikktradisjoner fra Norge, Russland og Finland! Balkanpunk, polkarock og sirkusmusikk med **Katzenjammer** (Oslo), akkordion-terrorist **Kimmo Pohjonen** (Helsinki), non-Scandinavisk pop full av punkenergi fra **Ida Maria** (Norge), **Inna Zhelannaya** og **ZIMA band** (Moskva) med unik miks av rock, jazz og tradisjonell russisk musikk og **Masha i Medvedi** (Moskva) med pop-grunge reise fra Reykjavik til Tibet. Den siste headliner blir annonsert senere som en juleoverraskelse!

Kaos Spektakel, Sport Spektakel og Nikel Satellitt

Årets festival fortsetter med ungdomssatsingen Kaos Spektakel og snø og is-workshop for Barentskunststudenter. Idretten i Sør-Varanger ønsker velkommen til Sport Spektakel i Kirkenes 24. januar, med 3 idretter og over 150 idrettsungdommer fra Finland, Russland og Norge.

Festivalen tjuvstarter i Nikel med Nikel Satellitt fredag 23. og lørdag 24. januar med kunstworkshop, Transborder Cafe og konserter.

Geografi i Barents Spektakel / Barentsdagene 2009:

Norge, Finland, Sverige, Russland, England og Frankrike.

Barents Spektakel / Barentsdagene 2009 støttes av:

Utenriksdepartementet, Norsk Kulturråd, Sør-Varanger kommune, Finnmark Fylkeskommune, Barentssekretariatet, BarentsKult, Fritt Ord, Kulturkontakt Nord, Det Franske Kultursenter i Oslo, med flere.

Sponsorer:

Sydvaranger AS, Rica Hotellene i Kirkenes, Sør-Varanger Avis.

Samarbeidspartnere:

Barentssekretariatet, Barents Instituttet, Butikkene i Sentrum, Festspillene i Nord-Norge, Hesseng Maskin entreprenør AS, Kirkenes Atletklubb, Kirkenes Hotell, Kirkenes Næringshage, Kirkenes Puckers, Kirkenes Svømmeklubb, Lapplands Universitet, Musikk i Finnmark, Nikel Kunstscole, Oasis, Ofelaš, Petchenga kommune, Røde Kors, Samovarteateret, Sør-Varanger Filmklubb, Sør-Varanger kommune/ Barentshallene KF, Basen, Biblioteket, Frivillighetssentralen, Kinoen, Kompetansesenteret, Kulturskolen, Sør-Varanger Menighetsråd, Sør-Varanger Reiselivsforum, med flere.